

Sygn. akt VIII U 2761/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 marca 2019 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Grażyna Łazowska
Protokolant:	Mirosława Wandachowicz

po rozpoznaniu w dniu 22 marca 2019 r. w Gliwicach

sprawy D. P. (P.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o rekompensatę

na skutek odwołania D. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 28 sierpnia 2018 r. **nr** (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonej prawo do emerytury z rekompensatą, określonej w artykule 21 ustawy z dnia 9 grudnia 2008 roku o emeryturach pomostowych, począwszy od 1 sierpnia 2018 roku

(-) SSO Grażyna Łazowska

Sygn. akt VIII U 2761/18

UZASADNIENIE

Decyzją z 28 sierpnia 2018r. organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. przyznał ubezpieczonej D. P. (P.) zaliczkę na poczet przysługującej emerytury od 1 sierpnia 2018r.

Organ rentowy nie uwzględnił przy obliczaniu emerytury rekompensaty wskazując, że stanowisko technik elektrokardiologii wykazane w świadectwie pracy nie jest zgodne ze stanowiskiem w Zarządzeniu Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej w wykazie A dziale XIV poz.4.

Ubezpieczona nie zgodziła się z tą decyzją i domagała się zaliczenia jako pracy w warunkach szczególnych zatrudnienia na stanowisku technika elektrokardiologii, kiedy to była narażona na działanie promieniowania jonizującego, w okresie od 1 sierpnia 1980r. do 1 stycznia 2009r.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując stanowisko zawarte w skarżonej decyzji.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Decyzją skarżoną z 28 sierpnia 2018r. organ rentowy przyznał ubezpieczonej D. P. (urodzonej (...)) zaliczkę na poczet przysługującej emerytury, od 1 sierpnia 2018r., to jest od miesiąca zgłoszenia wniosku.

Organ rentowy wskazał, że podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału początkowego zewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę.

Wysokość emerytury została obliczona zgodnie z zasadami określonymi w art.26 ustawy emerytalnej i wyniosła 2 150,78 zł, przy uwzględnieniu w jej wyliczeniu:

- kwoty składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji – 126 044,21 zł,
- kwoty zwaloryzowanego kapitału początkowego – 431 438,40 zł,
- średniego dalszego trwania życia – 259,20 miesięcy.

Ubezpieczona D. P. w czerwcu 1980r. ukończyła Medyczne Studium Zawodowe uzyskując tytuł technika elektroradiologii.

Od 1 sierpnia 1980r. do nadal jest zatrudniona w (...) Publicznym Szpitalu (...). S. Ś. (...) w K..

Od początku tego zatrudnienia pracuje jako technik RTG. Zajmuje się wykonywaniem zdjęć RTG na terenie całego szpitala. Pracuje w zespole techników, którzy obsługują izbę przyjęć i wszystkie oddziały. Zdjęcia RTG są robione zarówno w pracowni RTG oraz przy łóżkach pacjentów. W zależności od liczby pacjentów wykonuje się różną ilość zdjęć – od 15 do 50 w ciągu dnia.

W okresie spornym na każdej zmianie pracowało około 5 techników. Jako pracownicy wykonujący zdjęcia RTG byli oni narażeni na promieniowanie, szczególnie przy zdjęciach przyłóżkowych, gdzie nie było zabezpieczeń. Nosili ze sobą tzw. kasetki dozymetryczne, które co 3 miesiące były kontrolowane przez Instytut (...), gdzie sprawdzano jaką dawkę promieniowania przyjęli. Ubezpieczona pracowała przede wszystkim w pracowni badań naczyniowych, a potem w pracowni tomografii komputerowej. Przy badaniach naczyniowych technik jest cały czas przy pacjencie przy wykonywaniu tzw. skopii (prześwietlenia podczas emisji promieniowania) i jest cały czas narażony na promieniowanie. Po zrobieniu zdjęcia w pracowni technik, który obsługuje pacjenta wchodzi do gabinetu, gdzie po ekspozycji jest silnie zjonizowane powietrze, przez co narażony jest również na promieniowanie wtórne, odbite od pacjenta. W celu ochrony używano fartuchów ołowiowych, ale nie zabezpieczały one przed promieniowaniem w 100 procentach. Zdarzało się w czasie wykonywania zdjęć na oddziale pediatrii, że ubezpieczona musiała w czasie ekspozycji trzymać dziecko – jedynym zabezpieczeniem wtedy był fartuch.

Do 1998r. oprócz obsługi aparatu RTG ubezpieczona, podobnie jak inni technicy, czasami zajmowała się wywoływaniem klisz rentgenowskich oraz ich opisywaniem.

Ubezpieczona pracowała w pełnym wymiarze czasu pracy, który do końca czerwca 2014r. wynosił 5 godzin na dobę i 25 godzin tygodniowo i był to preferencyjny czas pracy techników RTG ze względu na narażenie na promieniowanie jonizujące. Od 1 lipca 2014r. zniesiony został ten skrócony wymiar czasu pracy i wprowadzony standardowy obowiązujący w lecznictwie – 7 godzin i 35 minut na dobę

i w przeciętnie 37 godzin i 55 minut tygodniowo, gdy przyjęto, że narażenie na promieniowanie jonizujące uległo znacznemu zmniejszeniu.

Razem z ubezpieczoną pracował M. W. również na stanowisku technika RTG, a także w tym samym szpitalu do końca 1998r. pracował mąż odwołującej B. P..

W aktach osobowych ubezpieczonej znajdują się m.in. zaświadczenia lekarskie o zdolności ubezpieczonej do pracy na stanowisku technika elektroradiologii – w narażeniu na promieniowanie jonizujące.

Zakład pracy sporządził dla ubezpieczonej w dniu 13 czerwca 2012r. świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach, w którym zawarto adnotację, że od 1 sierpnia 1980r. do 31 grudnia 2008r. ubezpieczona stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywała prace technika elektroradiologii w narażeniu na promieniowanie jonizujące, wymienione w wykazie A dziale XIV prace różne poz.4 na stanowisku technika elektroradiologii, wykazu stanowiącego załącznik do Zarządzenia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z 12 lipca 1983r. w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach w zakładach pracy resortu służby zdrowia.

Powyższe Sąd ustalił na podstawie dokumentacji akt organu rentowego, akt osobowych ubezpieczonej, zeznań świadków M. W. i B. P., a także zeznań ubezpieczonej (protokół elektroniczny z rozprawy z 22 marca 2019r. czas 00:05:08 - 00:43:00).

Sąd dał wiarę zeznaniom słuchanych w sprawie świadków M. W. i B. P., a także zeznaniom ubezpieczonej, gdyż były one rzeczowe, spójne, logiczne, przekonujące, korelujące ze zgromadzoną w sprawie dokumentacją.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonej D. P. zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 21 ust. 1 ustawy z 19 grudnia 2008r. o emeryturach pomostowych (t.j. Dz.U. z 2015r., poz. 965 ze zm.), rekompensata przysługuje ubezpieczonemu, jeżeli ma okres pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 15 lat.

W myśl ust. 2 rekompensata nie przysługuje osobie, która nabyła prawo do emerytury na podstawie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS, przy czym chodzi tu o prawo do wcześniejszej emerytury. Jak wskazał Sąd Apelacyjny w Gdańsku w wyroku z 17 grudnia 2015r. (sygn. akt III AUa 717/15), celem rekompensaty jest złagodzenie skutków utraty możliwości przejścia na wcześniejszą emeryturę przed osiągnięciem wieku emerytalnego przez pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach. Nie polega ona jednak na stworzeniu możliwości wcześniejszego zakończenia aktywności zawodowej, ale na odpowiednim zwiększeniu podstawy wymiaru emerytury z FUS, do której osoba uprawniona nabyła prawo po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego (w myśl art.23 ustawy rekompensata przyznawana jest w formie dodatku do kapitału początkowego, o którym mowa w przepisach art. 173 i art. 174 ustawy o emeryturach i rentach z FUS). Jedynie nabycie prawa do wcześniejszej emerytury stanowi przesłankę negatywną przyznania prawa do rekompensaty, natomiast nabycie prawa do emerytury na zasadach ogólnych nie wpływa w żaden sposób na uprawnienia do rekompensaty.

Ubezpieczona D. P. jest uprawniona do emerytury z powszechnego wieku emerytalnego, w oparciu o przepisy ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. z 2018r. poz. 1270 ze zm.).

W takiej sytuacji możliwe jest przyznanie jej prawa do rekompensaty na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy o emeryturach pomostowych pod warunkiem, że legitymuje się on co najmniej 15 – letnim okresem pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS (art. 32 i 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS - art. 21 ust. 1 ustawy).

W rozpoznawanej sprawie spór sprowadzał się do ustalenia, czy istnieją podstawy

do zaliczenia do pracy w warunkach szczególnych okresu zatrudnienia ubezpieczonej od 1 sierpnia 1980r. do 31 grudnia 2008r. w (...) Publicznym Szpitalu (...). S. Ś. (...) w K..

W stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. wykazie A dziale XIV poz. 4 wymieniono: „ prace narażające na działanie promieniowania jonizującego oraz prace narażające na działanie pól elektromagnetycznych w zakresie od 0,1 do 300 000 MHz w strefie zagrożenia ”.

Z przeprowadzonego w sprawie postępowania dowodowego wynika w sposób jednoznaczny i nie budzący wątpliwości, że ubezpieczona wykonywała w okresie spornym pracę o jakiej mowa powyżej na stanowisku technika RTG, stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, to jest każdego dnia i w wymiarze czasu pracy ją obowiązującym. Zajmowała się wykonywaniem zdjęć RTG będąc przez to narażona na działanie promieniowania jonizującego.

Powyższe wynika z zeznań świadków, współpracowników ubezpieczonej, zeznań samej ubezpieczonej, oraz ze zgromadzonej w sprawie dokumentacji, zwłaszcza zawartej w aktach osobowych ubezpieczonej.

Skoro ubezpieczona w ww. okresie spornym wykonywała pracę w warunkach szczególnych i to przez okres co najmniej 15 lat, to przysługuje jej prawo do rekompensaty.

W konsekwencji powyższego Sąd z mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał ubezpieczonej prawo do emerytury z rekompensatą, począwszy od 1 sierpnia 2018r., czyli od miesiąca zgłoszenia wniosku, zgodnie z art. 129 ust.1 ustawy emerytalnej.

(-) SSO Grażyna Łazowska